

TIJDSCHRIFT

VAN HET

KONINKLIJK NEDERLANDSCH GENOOTSCHAP

VOOR

MUNT- EN PENNINGKUNDE

ONDER DE ZINSPREUK

„Concordia res parvae crescunt“

TE

AMSTERDAM

11^e Jaargang

AMSTERDAM

JOHANNES MÜLLER

1903

Een drietal fraaie proeven van Nederlandsche Medailleerkunst.

Hoewel, met het oog op de groote ruimte door „*Nederlandsche Penningen 1863—1898*” ingenomen, gewoonlijk het uitkomen van nieuwe stukken slechts in een beknopte lijst ter kennis van de leden wordt gebracht, dringen de omstandigheden ons ditmaal van die gewoonte af te wijken. In de eerste plaats om te wijzen op eene uitgaaf van ons genootschap. Reeds in *Tijdschrift* 1901, blz. 370, sprak mej. DE MAN, de beschrijfster der „Boerenpenningen”, den wensch uit: „dat ook aan president STEYN een gedenkpenning of plakket (zou) worde(n) gewijd en aangeboden”, en vroeg: „Wie onzer leden wil daartoe het initiatief nemen?” Zij vroeg dit niet te vergeefs; onze ijverige konservator de heer H. G. DU CROCQ trad al dadelijk op; zijn denkbeeld was, niet alleen om STEYN hulde te brengen voor zijn moed en volharding in den strijd voor vrijheid en voor recht, maar om aan die hulde tevens den naam van ons genootschap te verbinden, die hulde te doen zijn, die van een nederlandsch genootschap aan een man van oud-hollandschen stam. Dit plan vond instemming bij het bestuur en, dank zij de medewerking van ons medelid den

heer ANTH. BEGEER te Utrecht, werd in de ateliers der Kon. Utrechtsche fabriek van Zilverwerken, firma C. J. BEGEER de penning gemodelleerd en geslagen, waarvan we den leden hierbij een afbeelding geven. Reeds vroeger had die firma een borstbeeld van STEIJN (bas relief) in plateel in den handel gebracht, waarvan een ex. in brons op de Pro-Boertentoonstelling te Scheveningen te zien was.

Mocht de gelaatsuitdrukking en vooral de minder gelukkig gemodelleerde linkerschouder van den President op dat stuk niet de algemeene goedkeuring wegdragen, thans is dit borstbeeld veel beter geslaagd en vooral de Kz. — sober in woord en beeld — de gewonde, doch niet overwonnen leeuw, maakt een uitstekenden indruk.

De penningen zijn in zilver en brons en in twee grootten verkrijgbaar gesteld, die van 60 m.M. onderscheidenlijk voor *f* 20.— en *f* 5.—, die van 20 m.M. voor *f* 6.— en *f* 2.50; de leden van ons genootschap genieten op deze prijzen 20 pCt. korting. Aan president STEYN zijn 2 zilveren ex. in een eenvoudig maar net etui door het bestuur aangeboden, welke 11 November jl. naar Clarens zijn verzonden.

In de tweede plaats wenschen wij te wijzen op een zeer fraaie penningplaat in zilver galvanoplastiek van ons medelid J. M. FADDEGON, vroeger graveur aan 's-Rijks Munt, thans te Parijs. Deze vertoont het linksgewende borstbeeld van H. M. de Koningin; een luchtig gewaad wordt op de borst door een grooten edelsteen vastgehouden, een sluier komt golvend te voorschijn van onder een fraaien

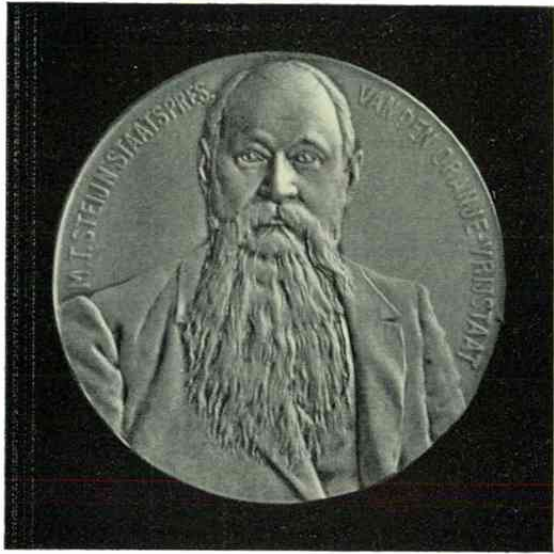
kroon, die luchtig op het hoofd is geplaatst. Het omschrift in maleisch-arabische karakters in het hollandsch overgezet luidt:

„De roemrijke Mahārādja (koningin) WILHELMINA.
„Jang dipertoewan (heerscheres) in het land van
„Holland en in het land Nederlandsch Indië met
„zijn geheelen gebiedskring”. (Welwillende mede-
„deeling van den heer F. DE STOPPELAAR te Leiden.)

Het stuk, afgebeeld in *Eigen Haard* 1902, blz. 663, is bestemd om hoofdzakelijk in onze Oost-Indische bezittingen te worden geplaatst; wellicht is de medailleur daartoe gekomen bij gelegenheid van het 3de eeuwfeest van het verleenen van het oktrooi aan de Vereenigde Oost-Indische Compagnie. Het is niet de liefstallige verschijning, die wij kennen, zoo gaarne zien en toejuichen. Kennelijk heeft de kunstenaar het hoogverhevene der koninklijke majesteit willen vertolken in zijn beeld; wat we hier voor ons zien is WILHELMINA, de keizerin van het „prachtige rijk van Insulinde, dat zich daar slingert om den evenaar als een gordel van smaragd”. Het stuk verdient ten volle den grooten lof, die de *N. R. Ct.*, anders in dit opzicht zoo karig t. o. van nederlandsche penningen, er aan toezwaait. We wenschen den schepper van harte geluk met dit heerlijke kunstwerk, we verheugen er ons ten zeerste over, dat een nederlandsche kunstenaar er de maker van is en we hopen, dat geen serieus verzamelaar zich dit stuk zal laten ontgaan. De heer B. FADDEGON, Vijzelstraat n°. 40 te Amsterdam, belast zich met den verkoop in Nederland, (tegen *f* 20.— per stuk, geënkadreerd *f* 22.—).

Waar we op twee fraaie proeven van nederlandsch werk wezen, zou het onbillijk zijn niet een enkel woord te zeggen van het zeer goed uitgevoerde penningje van J. C. WIENECKE, 2^{den} stempelsnijder aan 's-Rijks Munt, vervaardigd op last van het Departement van Oorlog, ingevolge K. B. dd. 5 Febr. 1902, *Staatsblad* n°. 24, houdende instelling van een koninklijken eereprijs voor schietwedstrijden. Geheel anders vatte WIENECKE zijn taak op — hij gaf ons meer het beeld der Koningin, die wij kennen; zeer gelukkig is hier de vriendelijkheid der verschijning aan de waardigheid der vorstin gepaard. De penning is bestemd om in goud, verguld zilver en zilver te worden uitgereikt aan hen, die daarvoor wegens hunne „schietvaardigheid” in aanmerking komen. Hij zal worden gedragen aan 25 m.M. breed moiré zijden lint van oranje met twee smalle verticale streepen van de nationale kleuren, waarover een gesp in den vorm van een door een koningskroon gedekt schild van hetzelfde metaal als de penning, omgeven door eike- en lauwertakken met het opschrift: ALLEN WEERBAAR. Z. E. de Minister van Oorlog was zoo welwillend den Muntmeester te machtigen enkele exemplaren in brons voor verzamelaars beschikbaar te stellen tegen betaling der kosten van aanmaak, bedragende f 4.—, (met inbegrip van den gesp).

ZWIERZINA.

I.

2.

3.